

Juli 2026

Nieuwsbrief 3 Planetentuin

Korenbloemen en klaprozen domineren het beeld

Momenteel zijn delen van de tuin heel fleurig door de massale bloei van de akkerplanten (korenbloemen, bolderik en klaprozen). Daar zijn we heel blij mee, het begin is er! Toch moeten we wel zo eerlijk zijn te bekennen dat niet alles ging zoals we dat gehoopt hadden. Het extreem droge voorjaar veroorzaakte bij veel soorten een slechte kieming. Dat leert ons weer eens dat het belangrijkste bij de start van zo'n tuin is dat we vooral veel geduld moeten hebben. Er zijn nu delen die er wat minder goed uitzien maar waar gelukkig toch wel soorten gekiemd zijn die volgend jaar zullen gaan bloeien. We verwachten volgend jaar dus een geheel andere aanblik.

Wat heel goed ging was het aanslaan van de aangeplante struiken. Er is geen enkele dood gegaan. Daar kunnen we ook de gemeente heel dankbaar voor zijn want zij hebben dit voorjaar tussen de struiken een laag bokashi aangebracht opdat de grond minder uitdroogt. Bokashi is kort gezegd gefermenteerd bladafval dat goed het vocht vast kan houden

Rob van der Steen, Elly Duijf & Bart van Tooren

Gele ganzenbloem

Akkerplanten

Zoals gezegd domineren korenbloem en grote klaproos nu het beeld. Het zijn eenjarige soorten die heel snel in kunnen spelen op kale grond. Ze moeten ook wel want anders worden ze in akkers al voor hun bloei overgroeid door het graan! Verder zien we hier o.a. bolderik en een enkele plant gele ganzenbloem. Deze laatste helaas maar heel weinig.

Akkerplanten houden van losse grond. Voor het kiemen van hun zaad is dat ideaal. Als de grond meer tot rust is gekomen komen de zaden van de vaste inheemse soorten tot ontwikkeling als de omstandigheden daarvoor goed zijn (vocht,

bezonning, bodemsituatie). De akkerplanten geven door hun begroeiing bescherming aan de groeiomstandigheden voor de inheemse vaste planten. Anderzijds zullen in de vaster wordende bodem de eenjarige akkerplanten het de komende jaren moeilijker krijgen....

Bolderik

Tussen de korenbloemen en klaprozen bloeit heel veel bolderik. Bolderik is een echte akkerplant maar was vrijwel uitgestorven in Nederland. De soort groeide vroeger veel in akkers maar de zaden zijn giftig. Dat maakte het heel lastig om graan goed te oogsten want bolderikzaad tussen de graankorrels maakt het onmogelijk er brood van te bakken. Een oplossing kwam er pas toen het mogelijk werd het geoogste graan te 'schonen'. Gevolg was wel dat bolderik vrijwel uitstierf in Nederland. Met de opkomst van de (ook door ons gebruikte) 'kruidenmengsels' voor akkers die toch niet geoogst worden keert bolderik weer terug.

Boekweitakkertje

Op de arme zandgronden was boekweit in lang vervlogen dagen volksvoedsel nummer 1. Nu zie je het in Nederland vrijwel niet meer. Daarom leek het ons leuk een boekweitakkertje in te zaaien, ook omdat boekweit heel veel insecten trekt. Helaas is het heel slecht gekiemd maar voor wie goed kijkt staan er nu wel wat plantjes te bloeien. In nattere jaren zouden ze trouwens veel groter zijn.

Enige hulp gevraagd op woensdagavond 1 juli

Er zijn de komende tijd enkele kleine werkzaamheden in de tuin. Het meest tijdrovend is dat we een deel van de struiken willen 'toppen' opdat ze wat breder uitgroeien. Ook is het gewenst wat kleinere struikjes vrij te stellen die nu overgroeid dreigen te raken door 'onkruid' en gaan we de aanwezige plantensoorten verder inventariseren. We gaan dat **woensdagavond 8 juli vanaf 19.30 uur** oppakken. Als enkele van jullie willen helpen, pakweg een uur, zou dat nuttig en gezellig zijn. Graag een berichtje naar Bart als je wel wilt helpen. Wij zorgen voor gereedschap. Ook als je alleen wat meer wilt horen over hoe het gaat en wat er te zien is ben je dan natuurlijk van harte welkom.

In het najaar hopen we trouwens een werkdag te organiseren waarbij hopelijk veel meer vrijwilligers aanwezig zullen zijn.

Inheemse vaste planten

We hebben al wel gezien dat er inheemse vaste planten tussen de akkerplanten opkomen. Bij een eerste globale inventarisatie telden we al zo'n 35 soorten. Ten dele zijn deze spontaan opgekomen en ten dele uit wat we hebben ingezaaid. De klimatologische omstandigheden waren bijzonder slecht voor de kieming. Gelukkig bieden de akkerplanten bescherming tegen teveel zon en tegen uitdroging en komt grond tot rust. Dus zal er nog wel meer ontwikkelen, maar het blijft een wonder dat planten zich onder deze heftige omstandigheden kunnen ontwikkelen. Wellicht ontkomen we er niet aan om in het najaar nog wat bij te zaaien of bij te planten.

Een fraai voorbeeld van hoe mooi het er het tweede jaar uit kan zien is een stukje langs de Soestdijkseweg Zuid ter hoogte van de flats van de Akker. Zo mooi als daar zal ons trouwens waarschijnlijk niet lukken, alleen al vanwege alle schaduw in de Planetentuin.

Heide

We hadden ook een klein stukje heide in gedachten maar het heidezaad is dit voorjaar niet gekiemd. Dat kan komende jaren nog gebeuren want heidezaad kan tientallen jaren kiemkrachtig blijven maar dan is het stukje al dichtgegroeid.... Daar moeten we nog een oplossing voor verzinnen. Eventueel toch maar heideplanten inbrengen. Ondertussen gaan de ook geplante struikjes jeneverbes wat schuil tussen het 'onkruid'. Die gaan we op 8 juli vrijstellen.

Een bijenhotel

Plaatsing van een bijenhotel hebben we uitgesteld naar volgend jaar.

Hazen

Er worden regelmatig hazen gezien op het grasveld. Er is ook een haas met een jong gezien. Leuk!

Aanleg van een muurtje

Op zaterdag 4 april hebben we een zeer geslaagd stapelmuurtje gebouwd in de tuin. De bedoeling was om er kort daarna plantjes in te zetten. Helaas hebben we daar door de aanhoudende droogte

van af moeten zien. De plantjes zouden het niet redden.

We zullen ze nu in het najaar aanbrengen. Dan hebben ze de gehele winter om zich alvast te vestigen en dan zijn ze ook beter bestand tegen eventuele droogte volgend jaar.

Uitgave werkgroep Biodiversiteit de Bilt

Adres redactie: Bart van Tooren (bartvantooren@xs4all.nl)

Website: www.biodiversiteitdebilt.nl

Wijzigingen van mailadres en nieuwe mailadressen graag doorgeven aan de redactie